

**VASTUSED EUROOPA PARLAMENDILE
KÜSIMUSTIK VOLINIKUKANDIDAADILE**

Paolo GENTILONI

Majandusvoliniku kandidaat

1. Üldine pädevus, pühendumine Euroopale ja isiklik sõltumatus

Millised Teie oskused ja kogemused on eriti olulised volinikuks saamisel ja Euroopa üldiste huvide edendamisel, lähtudes eelkõige Teie tulevases vastutusvaldkonnast? Mis teid motiveerib? Millisena näete oma osa komisjoni strateegiakava väljatöötamises? Kuidas kavatsete rakendada soolõime strateegiat ja võtta arvesse soolist perspektiivi oma vastutusvaldkonna kõikides poliitikavaldkondades?

Milliseid tagatise saate anda Euroopa Parlamendile oma sõltumatuse kohta ning mil moel tagate, et Teie eelnev, praegune või tulevane tegevus ei sea kahtluse alla ülesannete täitmist komisjonis?

Olen olnud veendunud eurooplane juba oma varajasest noorusest. Sündisin ajal, mil Euroopa riigid olid loomas uusi suhteid, et teha lõpp läbi ajaloo meie maailmajagu painanud sõjale ja hävingule. Kui olin laps, kirjutati minu sünnilinnas alla lepingule, mis pani hiljem aluse Euroopa Majandusühendusele. Olen jäänud Roomale truuks kogu oma elu ja Euroopa projektil on alati olnud koht minu poliitilises teadlikkuses.

Üldise huvi edendamine on mind alati motiveerinud ja seepärast õppisin ka algul politoloogia erialal. Ajakirjanikuna pühendusin aastaid poliitikale ning mõistan üdini tõe ja läbipaistvuse tähtsust. Ajakirjandusest liikusin edasi poliitikasse, töötades kõigepealt Rooma linnavalitsuse liikmena ja seejärel 18 aastat rahvasaadikuna Itaalia parlamendis. Olen täitnud ka kommunikatsiooni-, välis- ja peaministri poliitilist ametikohta. Nendel ametikohtadel külastasin loomulikult sageli Brüsselit, mis süvendas veelgi minu usku, et meie riigid saavad olla edukad üksnes üheskoos. Peaministrina oli mul 2017. aasta märtsis au korraldada Rooma lepingu 60. aastapäevale pühendatud pidustusi. Selle ürituse raames Euroopa riigipeade ja valitsusjuhtide ning ELi institutsioonide vahel saavutatud konsensus väärib tähelepanu.

Välisministrina oli mul võimalus isiklikult kogeda, kuidas rahvusvahelised suhted mõjutavad meie endi heaolu. Osalesin intensiivses töös ühise seisukoha väljatöötamiseks sellistes Euroopa Liidu jaoks määravates küsimustes nagu Ühendkuningriigi väljaastumine liidust. Itaalia eesistumise ajal G7s tegin tihedalt koostööd nii kõigi selle rühma liikmete kui ka teiste sarnaselt meelestatud riikidega, et luua tingimused konsensuse saavutamiseks peamiste üleilmsete geopoliitiliste ja majandusprobleemide alal.

Ametisseastuv president on rõhutanud, et uus komisjon saab olema geopoliitilise iseloomuga, mis on majanduse ja maksustamise puhul maailmas praegu eriti asjakohane. Meie maailmajaos kasvab rahulolematust, sest võimalused ei jagune võrdselt ja valitsused ei suuda

tagada, et kõik inimesed ja ettevõtted annaksid ühiskonda õiglase panuse. Kapitali ja tulu liikuvus on muutunud rahvusvaheliseks ja ühegi riigi valitsus ei suuda selle ilmingu tagajärgedega üksinda tegeleda. Kui mind kinnitatakse voliniku ametisse, juhindun oma töös õiglase ja tõhusa maksustamise tagamiseks sellest, et toetaksime jätkuvalt sotsiaalset turumajandust, mis on meie heaolu seisukohast sedavõrd tähtis.

Üks uue komisjoni kriitilise tähtsusega prioriteetidest on võtta tegelikke meetmeid seoses tekkinud kliimakriisiga. Tegu on selge näitega probleemist, mis ei tunne riigipiire. Kliimaküsimused on mulle südamelähedased juba ajast, mil asusin 35 aasta eest tööle ajakirja „La nuova ecologia“ (Uus Ökoloogia) toimetajana. Selle probleemi lahendamiseks tuleb võtta meetmeid mitmel rindel ning majandus- ja maksustamispoliitikal on tähtis roll selles, et tagada vajalikud rahalised vahendid ja stiimulid, mis taastaksid meie planeedi tervise.

Tähtsa osa minu vastutusvaldkonnast moodustab majandusjärelevalve. Kaasav majanduskasv ja keskkonnasäästlikkus peavad käima käsikäes. Olin finantskriisi aastatel parlamendiliige ja mõistan seetõttu, kui oluline on rasketel aegadel ühest küljest säilitada riigi rahanduse jätkusuutlikkus ja teisest küljest toetada majandust. Pühendun oma ametiajal sellele, et viia ellu poliitiline tegevuskava, mis toetaks majanduskasvu ja leiaks sobiva tasakaalu, et tagada pikas perspektiivis kestlikkus ja lahendada lühemas perspektiivis tekkida võivad probleemid. Selleks kasutan ära paindlikkusvõimalusi, mis on ette nähtud ELi kokku lepitud reeglitega. Teen Euroopa Parlamendiga koostööd, et esitada ettepanek Euroopa töötusedasikindlustuse skeemi loomiseks, mis tagaks abivajajaile õigel ajal Euroopa toetuse. Pingutan selle nimel, et tagada InvestEU programmi ja kestliku Euroopa investeerimiskava kaudu investeringud, mida on väga vaja meie üldeesmärkide saavutamiseks, eelkõige kliimanetraalsuse ja digipöörde valdkonnas.

Põlise liberaali ja demokraadina olen ka veendunud soolise võrdõiguslikkuse pooldaja. Mul on hea meel, et volinike kolleegiumis on võrdsel määral mehi ja naisi, sest see mõjub hea eeskujuna. Kohustun järgima sama põhimõtet oma kabineti moodustamisel, et minu meeskond oleks tugev ja esindaks Euroopa rahva vajadusi ja prioriteete kogu nende mitmekesisuses.

Käitun ametisseastuva presidendi von der Leyeni komisjoni liikmena kollegiaalselt ega lase end väljastpoolt mõjutada. Lähtun oma töös Euroopa huvidest, kuid teen seda samasuguse kire ja pühendumusega nagu teenides varem oma sünnilinna ja kodumaad. Luban järgida volinike eetikanormide täitmisel aluslepingute sätteid ja vaimu ning tegutseda täiesti läbipaistvalt.

2. Vastutusvaldkonna juhtimine ning koostöö Euroopa Parlamendiga

Kuidas hindaksite oma rolli volinike kolleegiumi liikmena? Kuivõrd peate end parlamendi ees vastutavaks ja aruandekohustuslikuks enda ja Teie vastutusala osakondade tegevuse eest? Milliseid konkreetseid kohustusi olete valmis võtma läbipaistvuse suurendamiseks, koostöö tõhustamiseks ning parlamendi seadusandlikele algatustele ja taotlustele tõhusate järeelmeetmete tagamiseks? Kas olete valmis edastama parlamendile teavet ja dokumente kavandatavate algatuste või käimasolevate menetluste kohta võrdsel alustel nõukoguga?

Aruandekohustus ja parlamendi järelevalve kujutavad endast demokraatia ja seetõttu ka meie ühiste Euroopa väärtuste alustala. Kuna täitsin kodumaal ligi kaks aastakümnet rahvasaadiku ülesandeid ja vastutasin nii ministri kui ka valitsusjuhina parlamendi ees, olen puutunud demokraatliku aruandekohustusega kokku mõlemalt poolt. Selleks et taastada kodanike usaldus Euroopa Liidu vastu, on väga tähtis tagada läbipaistvus ja Euroopa Parlamendi ulatuslik kaasamine. Kui mind kinnitatakse majandusvoliniku ametikohale, kavatsen teha parlamendi ja selle liikmetega tihedalt koostööd nii poliitika kujundamise kui ka poliitilise dialoogi kõigis etappides. Selle eesmärgi poole püüeldes pean täielikult kinni 2010. aasta Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppest ning 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppest.

Endise parlamendiliikme ja ajakirjanikuna usun läbipaistvusse, avatusse, usaldusse ja pidevasse dialoogi, sest need moodustavad hea halduse ja õiguspärasuse aluse. Ametisseastuva presidendi von der Leyeni poliitilistes suunistes ja missioonikirjades on neid põhimõtteid täielikult arvesse võetud ja rõhutatakse soovi tugevdada Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi erist suhet. Toetan igati presidendi võetud kohustust kaasata Euroopa Parlament tihedamalt majanduse juhtimisse. Selle hulka kuulub esinemine Euroopa Parlamendi ees enne iga olulist Euroopa poolaasta etappi. Toetan ka ametisseastuva presidendi lubadust, et kui parlament võtab oma liikmete häälteenamusega vastu sellesisulise resolutsiooni, vastab komisjon sellele seadusandliku akti ettepaneku esitamisega täielikus kooskõlas proportsionaalsuse, subsidiaarsuse ja parema õigusloome põhimõtetega.

Kui mind kinnitatakse voliniku ametikohale, kohtlen oma töös parlamenti ja nõukogu kaasseadusandjatena võrdselt ning võtan seda oma vastutusvaldkonda käsitleva teabe jagamisel arvesse. Tegu ei ole üksnes õigusaktidest tuleneva nõude täitmisega. Volinike kolleegiumi liikmena on mul kohustus oma tegevusest Euroopa Parlamendi otse valitud liikmetele aru anda. Veendunud demokraatia pooldaja ja eurooplasena pean seda loomulikuks. Olen valmis osalema korrapäraselt nii kolmepoolsetel läbirääkimistel kui ka täiskogu istungitel ja komisjonide koosolekutel, et kuulata ära Euroopa Parlamendi seisukohad ja vastata tema küsimustele. Tagan samuti korrapärase teabevahetuse komisjoni esimeestega ja suhtlen otse komisjoniliikmetega. Endise ajakirjanikuna leian, et kodanikke tuleb Euroopa poliitikast ja aruteludest teavitada, ning parlamendiliikmetel on parimad eeldused selle töö toetamiseks. Hoolitsen selle eest, et Euroopa Parlamendile antaks korrapäraselt teavet enne olulisi sündmusi minu vastutusvaldkonnas ja rahvusvaheliste läbirääkimiste otsustavates etappides.

Ametisseastuv president von der Leyen toetab parlamendi algatusõigust. Ta on lubanud, et kui parlament võtab oma liikmete häälteenamusega vastu sellesisulise resolutsiooni, vastab komisjon sellele seadusandliku ettepaneku esitamisega täielikus kooskõlas proportsionaalsuse, subsidiaarsuse ja parema õigusloome põhimõtetega. Toetan igati seda eesmärki.

Seoses uue volinike kolleegiumi lubadusega laiendada partnerlust Euroopa Parlamendiga kavatsen teha parlamendiga tihedalt koostööd, et arutada igas etapis ELi toimise lepingu artikli 225 kohaselt esitatavaid resolutsioone. Kohustun töötama käsikäes vastavate parlamendikomisjonidega ning olema kättesaadav ja osalema aktiivselt artikli 225 kohaste resolutsioonide ettevalmistamisel. Olen veendunud, et see parandab dialoogi, suurendab usaldust ja tugevdab tunnet, et töötatakse ühise eesmärgi nimel.

Kui mind kinnitatakse voliniku ametikohale, võtan täieliku poliitilise vastutuse oma valdkonna eest. Euroopa Komisjonil on institutsioonide hulgas väga tähtis koht, sest ta jälgib aluslepingute täitmist ja kaitseb Euroopa Liidu asutajate pärandit. Teenida selle institutsiooni ridades oleks mulle au. Volinikuna tegutsen aktiivselt selle nimel, et kaitsta ja edendada Euroopa üldisi huve, ning pean alati kinni kollegiaalsuse põhimõttest. Kavatsen teha tihedalt koostööd juhtiva asepresidendi kandidaadi Valdis Dombrovskise ja teiste kolleegiumi liikmetega, et viia ellu ametisseastuva presidendi Ursula von der Leyeni kuus prioriteeti, eelkõige aidata kaasa Euroopa kaasavale ja jätkusuutlikule majanduskasvule ning majandus- ja rahaliidu süvendamisele, edendades samal ajal Euroopa üleilmset juhtrolli. Eurooplased ootavad meilt õigustatult heaolu, stabiilsust ja kaitset. Nendele soovidele on meil võimalik vastata ainult juhul, kui töötame kolleegiumis ja ELi institutsioonides üheskoos ühise eesmärgi nimel.

3. Mida arvate stabiilsuse ja kasvu pakti kohaldamisest? Millised on Teie kavatsused seoses ELi eelarveraamistiku eelseisva läbivaatamisega, eelkõige selles osas, mis puudutab protsüklilist mõju, investeringuid, makromajanduslikku tasakaalustamatust ja reeglite lihtsustamist?

Stabiilsuse ja kasvu pakti eesmärk on tagada, et liikmesriigid koordineerivad oma eelarvepoliitikat ja järgivad riigi rahanduse usaldusväarsuse põhimõtet, sest need on määravad tegurid majanduskasvu toetamiseks ja stabiilsuse säilitamiseks. Pakti ülesanne on hoida ära ja vajaduse korral korrigeerida ülemäärast eelarvepuudujääki, et võlakoormus püsiks jätkusuutlikul tasemel. Lisaks jätkusuutlikkuse tagamisele on pakt mõeldud eelarvepõhise makromajandusliku stabiliseerimise võimaldamiseks. Kuna liikmesriikide majandustingimused ja võla suhe SKPse on erinevad ja ka nende valitud tempo võlataseme langetamiseks varieerub, on raske jätkusuutlikkuse ja stabiliseerimise eesmärgi omavahel tasakaalustada. Ühtlasi on seetõttu raskem jõuda üksmeelele sobivas kohandamiskavas ja saavutada, et liikmesriigid selle omaks võtaksid. Kui mind kinnitatakse majandusvoliniku ametikohale, püüan tagada, et komisjon kasutab stabiilsuse ja kasvu pakti kohaldamisel täielikult ära selles võimaldatud paindlikkust, nagu ametisseastuv president von der Leyen on näinud ette oma poliitilistes suunistes. Võttes arvesse praeguseid erakordselt madalaid intressimärasid, aitab see meil euroalal saavutada majanduskasvu soosivama, aga samas vastutustundliku eelarvepoliitika. Võlataseme jätkusuutlikkusele aitavad olulisel määral kaasa ka investeringud ja struktuurireformid, sest need suurendavad potentsiaalset majanduskasvu. Missioonikirja kohaselt on minu ülesanne tagada, et majanduspoliitika soodustaks jätkusuutlikku kasvu ning pakuks eurooplastele piisavalt kaitset ja stabiilsust.

Tean, et 2011. aastal toimus stabiilsuse ja kasvu pakti reform, mille käigus kehtestati eelarvereeglite korrapärase läbivaatamine. Seoses sellega tuleb komisjonil aasta lõpuks avaldada hinnang ELi eelarveraamistiku kohta. Euroopa Eelarvenõukogu on juba andnud sellesse protsessi oma väärtusliku panuse. Läbivaatamine annab pakti täitmisest hea ülevaate ja võimaldab hinnata seniste reeglite kohaldamisel saadud kogemusi. Lisaks suunab see edasist tööd. Läbivaatamise järel liikmesriikide ja sidusrühmadega peetavad konsultatsioonid loovad võimaluse vahetada omavahel mõtteid ja leevendada suuremaid erimeelsusi, et taastada usaldus. Peaministrina omandatud kogemused on mulle selgelt näidanud, et üksmeele saavutamine sõltub väga suures osas usaldusest, endale võetud kohustuste täitmisest ja kõigi pingutustest ühise eesmärgi nimel. Järgmistel aastatel on väga tähtis tagada reeglite omaksvõtt ja nende tõhus täitmine. Pakti läbivaatamine loob vajaliku aluse, et hinnata seda, kas reegleid tuleks ajakohastada. See võimaldab ühtlasi saada ülevaate muudest esimese majanduse

juhtimise paketi osadest, eelkõige makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusest, mille raames jälgitakse selliste majandusnäitajate arengut, mille puhul liikmesriigid oma tegevust enne finantskriisi ei koordineerinud (näiteks väline tasakaalustamatus, konkurentsivõime, eluasemeturg ja kiiresti kasvav erasektori võlakoormus). Tänu makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusele on järelevalve ulatus laienenud. Meil tuleb seda menetlust rakendada nii, et oleks võimalik korrigeerida praegust välist tasakaalustamatust.

4. Kuidas kavatsete Euroopa poolaastat reformida? Mida kavatsete teha demokraatliku vastutuse suurendamiseks? Milline on Teie seisukoht sotsiaalsete ja keskkonnakriteeriumide kasutuselevõtu suhtes?

Euroopa poolaasta tsükkel on alates selle kasutuselevõtust 2011. aastal pidevalt arenenud. Praeguseks hõlmab see paljusid sotsiaal- ja majanduspoliitika tahke. Seejuures keskendutakse põhjendatult üha enam sotsiaalküsimustele (peaaegu pool riigipõhistest soovitud kätlevad tööhõivet, haridust, tervishoidu ja sotsiaalpoliitikat). Samas tuleks Euroopa poolaasta raames antavates majanduspoliitilistes soovitudes leida tasakaal sotsiaalõiguste, Euroopa kliimanetraalsuse ja majandusliku konkurentsivõime vahel, nagu on rõhutanud ka ametisseastuv president. Euroopa sotsiaalõiguste samba kehtestamine kujutab endast suurt edusammu ja annab selgelt tunnistust Euroopa pühendumisest sotsiaalsele turumajandusele. Uus komisjon kohustub esitama tegevuskava Euroopa sotsiaalõiguste samba täielikuks rakendamiseks ja mul on seoses sellega au juhtida Euroopa töötusedasikindlustuse skeemi loomisega seotud tööd. Tahan, et Euroopa poolaasta toetaks neid tähtsaid algatusi ning aitaks meil läheneda parimate liikmesriikide tasemele ja liikuda sotsiaalse õiguse ja heaolu poole, sealhulgas pöörates rohkem tähelepanu poliitiliste soovitude jaotuslikule mõjule. Aitan kaasa sellele, et viia ellu ametisseastuva presidendi lubadus kujundada Euroopa poolaastast uus vahend, mis võtaks arvesse ka ÜRO kestliku arengu eesmärgi.

Eurooplased ei kõhkle rõhutamast kliima- ja keskkonnaküsimuste tähtsust. Keskkonnateema on olnud mulle südamelähedane alates ajast, mil alustasin tööd poliitikuna. Olen veendunud, et keskkonna mõju kogu majandusele tuleks sotsiaal- ja majanduspoliitika koordineerimise raames rohkem arvesse võtta. Üldine eesmärk peaks olema tagada Euroopa poolaasta poliitika kooskõla erinevate ÜRO kestliku arengu eesmärkidega, keskendudes samal ajal jätkuvalt makromajanduse seisukohast kõige tähtsamatele majandusprobleemidele. Kohustun astuma esimesed sammud selles suunas juba eelseisva Euroopa poolaasta tsükli raames.

Euroopa poolaasta tõeline siht peitub selles, et koordineerida poliitikat valdkondades, mis on vajalikud meie ühise kestliku heaolu tagamiseks, ning võimaldada igal liikmesriigil samal ajal reageerida oma kõige põletavamatele probleemidele. Meil on kohustus kõik seisukohad ära kuulata ja tegutseda Euroopa ühistes huvides. Meil on kohustus kuulata ära oma ühiskond, sotsiaalpartnerid ja eelkõige Euroopa noored, kes on tõestanud, et ühenduses peitub jõud. Tõelise poliitilise dialoogi rolli ei ole võimalik ületähtsustada, kui tahame olukorda ka tegelikult parandada, eriti kui see eeldab keerukaid ja aeganõudvaid reforme. Euroopa poolaasta soovitude pikaajaline mõju sõltub sellest, kas need võetakse kohapeal omaks. Arvan, et peaksime juhinduma rohkem liikmesriikide endi majandusreformi strateegiast ja kohustustest. Soovitan pidada liikmesriikidega nende poliitika üle tihedamalt dialoogi, lähetades liikmesriikidesse rohkem tehnilisi ja poliitilisi rühmi ning andes komisjoni poolt konkreetse hinnangu liikmesriikide reformikavadele. Kui mind kinnitatakse voliniku ametikohale, võtan endale juhtrolli ja külastan oma ametiaja esimeses pooles kõiki

liikmesriike, et arutada seal valitsuse, parlamendi ja vastavate sidusrühmade, eelkõige sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonnaga, põhilisi majandus- ja sotsiaalprobleeme.

Pühendun samuti sellele, et luua majanduse juhtimise valdkonnas komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahel veelgi tihedam partnerlus. Komisjon võtab parlamendi seisukohti, eriti tema kahte aastaaruannet Euroopa poolaasta kohta, juba praegu hoolikalt arvesse. Olen kindel, et teie arvamust võiks veelgi enam arvestada, ja Euroopa poolaasta pakub koostööks suurepärasest võimalust. Kui mind kinnitatakse voliniku ametikohale, külastan enne iga olulist Euroopa poolaasta etappi Euroopa Parlamenti, et vahetada mõtteid suuremate probleemide üle ja pidada koos teiega nõu, kuidas need tuleks lahendada. Usun kindlalt, et peame veelgi rohkem pingutama selle nimel, et jõuda oma kodanike ja sidusrühmadeni. Kuna Euroopa Parlamendi liikmed on rahva valitud esindajad, peaks neil olema keskne roll meie koostöös, et suhelda otse liikmesriikide parlamentide ja kodanikega. Igal aastal koos Euroopa Parlamendiga korraldatav Euroopa parlamentaarne nädal, mis toob kokku parlamendiliikmeid tervest EList, annab juba väärtusliku panuse sellesse töösse ning kohustun meie ühiseid kontakte jätkama ja intensiivistama.

5. Millised on Teie kavatsused seoses majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepinguga?

Komisjon esitas 2017. aasta detsembris direktiivi ettepaneku, et lõimida majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu sisu ELi õigusesse, võttes arvesse asjakohast paindlikkust, mis on stabiilsuse ja kasvu paktis juba ette nähtud ja mida komisjon on alates jaanuarist 2015 kasutanud. Lepingu põhilised osad soovitakse võtta üle liidu õigusesse selleks, et toetada liikmesriikide usaldusväärseid eelarveraamistikke. Ettepanek on täielikult kooskõlas olemasolevate reeglitega ja selle eesmärk on võimaldada lepinguosalistel täita oma kohustusi. Sellest hoolimata ei ole parlament veel ettepaneku kohta arvamust esitanud ja ka nõukogus puudub piisav toetus. ELi eelarveraamistiku hindamine võimaldab saada aasta lõpuks olukorrast ülevaate. Euroopa Parlamendil on tähtis roll selles, et tagada eelarvereeglite läbipaistev rakendamine ja demokraatlik aruandekohustus.

6. Palun täpsustage, millised on Teie prioriteedid ja kavatsused seoses ELi maksualase tegevuskavaga? Kuidas püüaksite volinikuna saavutada ajakohasemat, lihtsamat ja õiglasemat maksusüsteemi, võttes eelkõige arvesse G20 juhtimisel käimas olevat rahvusvahelist maksureformi (sh arutelu äriühingu tulumaksu tegeliku alammäära üle ja vajadust peatada kahjulikud maksutavad), majanduse digitaliseerimist ja ELi kliimamuutuste tegevuskava? Kas kavatsete vajaduse korral kasutada ELi toimimise lepingu artiklis 116 sätestatud menetlust, mis võimaldab muuta ühehäälsuse nõuet maksuvaldkonnas?

ELi maksualast tegevuskava suunavad eelseisvatel aastatel meie praegused väljakutsed. Esiteks eeldab ametisseastuva presidendi von der Leyeni esitatud ulatuslik keskkonna- ja kliimapoliitika alane tegevuskava otsustavaid meetmeid ka maksupoliitika valdkonnas. Teiseks on endiselt väga tähtis võidelda nii ELi kui ka rahvusvahelisel tasandil maksupettuse, maksustamisest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimisega, et säiliks maksutulu, mida liikmesriigid vajavad oma majandus- ja sotsiaalpoliitika elluviimiseks. Kolmandaks on tehnika areng ja üleilmastumine toonud kaasa uued ärimudelid, mis nõuavad ilmselgelt äriühingute tulumaksu rahvusvahelise raamistiku reformimist. Maksupoliitika on samuti

oluline vahend ELi konkurentsivõime toetamiseks ning investeringute, majanduskasvu ja ettevõtluse stimuleerimiseks ühtsel turul. Selleks et viimase eeliseid täielikult ära kasutada, peaks ettevõtetel ja kodanikel olema lihtsam tegutseda ja töötada piiriülevalt. Kui mind kinnitatakse voliniku ametikohale, keskendun nii ELi tasandil kui ka liikmesriikide maksupoliitika koordineerimisel järgmisel viiel aastal oma tegevuskavas nendele valdkondadele ja juhindun nendest oma prioriteetides. Viimasel viiel aastal on Euroopa Parlament olnud meie oluline liitlane maksualase tegevuskava edendamisel. Loodan samasuguse toetuse jätkumisele, et hoog ei raueks ja saavutaksime ühiselt veelgi edusamme.

Maksustamine võib aidata otseselt kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide täitmisele. Seepärast töötan koos Euroopa rohelise kokkuleppe eest vastutava juhtiva asepresidendi kandidaadiga selle nimel, et meie maksusüsteem pakuks vajalikke stiimuleid tootjate, kasutajate ja tarbijate käitumise suunamiseks, võrdsete tingimuste tagamiseks ja nende rühmade toetamiseks, keda üleminek kõige rohkem mõjutab. Üks peamisi eesmärke on ajakohastada 2003. aastast pärit energia maksustamise direktiivi. Hiljutise hindamise käigus ilmnes, et direktiiv on ajast maha jäänud ega vasta enam praegustele vajadustele. Eelkõige ei ole see pidanud sammu ELi ja rahvusvahelisel tasandil energiatõhususe ja kliimamuutuste valdkonnas toimunud arvukate muutustega. Energia maksustamise direktiivi kavandatav ajakohastamine on lahutamatu seotud heitkogustega kauplemise süsteemi laiendamisega. Ühtlasi tuleb meil tagada, et ELi liiguks kliimanetraalsuse suunas õiglasel ja sotsiaalselt tasakaalustatud viisil. Kui ELi heitkogustega kauplemise süsteemi eesmärke laiendatakse, et saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus, tuleb vastukaaluks kehtestada meetmed, mis hoiaksid ära kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ja tagaksid liidu konkurentsivõime. Me ei saa seada end ebavõrdsesse olukorda. See põhjustaks majandusliku ja sotsiaalse tagasilöögi ning töötaks vastu meie kliimaeesmärkidele. Seepärast on ametisseastuv president teinud ettepaneku kehtestada süsinikdioksiidi piirimaks. Piirimaksu ülesehitus tuleb hoolikalt läbi mõelda, et see sunniks kliima alal kõige tagurlikumaid riike tegutsema, tagaks ELi ettevõtetele võrdsed konkurentsitingimused ja oleks täielikult kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni reeglitega.

Väga tähtis on võidelda maksupettuse, maksustamisest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimisega, et säiliks riigi rahanduse usaldusväärsus ja oleks tagatud rahalised vahendid selliste avalike hüvede pakkumiseks nagu kvaliteetne haridus ja tervishoid. Viimastel aastatel on tehtud suuri edusamme maksustamise läbipaistvuse, halduskoostöö ja maksustamise vältimise takistamise alal. Selles valdkonnas on siiski veel arenguruumi ja kavatsen võtta selle enda prioriteetide hulka. Tahan lihtsustada reeglitest kinni pidavate maksumaksjate elu ja teha elu kibedaks neile, kes reegleid eiravad. Minu strateegia rajaneb kolmele sambale: i) maksukindluse suurendamine ja reeglite täitmise hõlbustamine; ii) võitlemine pettuse ja kõrvalehoidmisega, iii) ELi maksustamise juhtimise raamistiku kohandamine, eelkõige tugevdades liikmesriikide koostööd. Jätkan pingutusi, et töötada lõplikult välja pettusekindel käibemaksusüsteem, mis toimiks ühtse turu tingimustes. Maksupettuse, maksustamisest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastane võitlus ei tohiks piirduda ainult ELiga. Peaksime kehtestama tõhusamad meetmed, et võidelda ka kahjulike maksukordade vastu ülejäänud maailmas. ELi ühise nimekirja koostamine koostööd mittetegevatest jurisdiktsioonidest kujutab endast suurt edasiminekut selles valdkonnas. Praegu peab EL maksunduse küsimustes meie põhiliste partneritega otsedialoogi. Meie partnerid on astunud suuri samme kahjulike maksutavade kaotamiseks ja maksundusalase koostöö parandamiseks. Usun, et selles valdkonnas on võimalik teha veel edusamme, eelkõige leppida kokku nimekirja kuuluvate riikide suhtes kohaldatavates tõhusates koordineeritud kaitsemeetmetes ja muuta see protsess läbipaistvamaks.

Äriühingu tulumaksu rahvusvaheline raamistik ei vasta enam tänapäeva majanduse tegelikkusele. See on liiga keerukas ega taga, et tulu maksustatakse kohas, kus see on teenitud. Kuigi need probleemid ei piirdu ainult digitaalsektoriga, avalduvad need eriti selgelt ja vajavad kiiremat lahendust digitaalrajanduse maksustamise puhul. Tagan koos Euroopa digiajastule vastavaks muutmise valdkonna juhtiva asepresidendi kandidaadiga, et komisjon ja EL tervikuna juhivad rahvusvahelist tööd, et leida G20 ja Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni tasandil ühine lähenemine digitaalsektori maksustamisele. Lähikuud on edu saavutamise seisukohast määravad. Kui saavutatakse tulemuslik üleilmne kokkulepe, tuleb seda ELis rakendada koordineeritult, et vähendada nõuete täitmise kulusid ja tagada ettevõtetele suurem maksukindlus. Kui 2020. aasta lõpuks rahvusvahelisel tasandil tulemusliku kokkuleppeni ei jõuta, peaks EL tegutsema üksi. ELi tasandi kokkulepe peab võimaldama tulla toime digitaalrajanduse probleemidega, pakkuma ELile eeliseid ja saavutama liikmesriikide ühise toetuse. Soovin ka kindlasti muuta ELi-sisese maksusüsteemi ettevõtjasõbralikumaks ning majanduskasvu, investeringuid ja innovatsiooni soosivamaks. ELi maksusüsteem peab olema lihtsam ja selgem ja seda peab olema kergem kasutada. Leian, et ühise konsolideeritud äriühingu tulumaksubaasi väljatöötamisega seotud töö on oluline koht selle eesmärgi saavutamises.

Olen veendunud, et kõigi nimetatud ülesannete täitmiseks peaksime kasutama täielikult ära neid aluslepingute sätteid, mis võimaldavad võtta maksunduse valdkonnas esitatud ettepanekuid vastu kaasotsustusmenetluse ja kvalifitseeritud häälteenamusega, nagu on märgitud minu missioonikirjas. Maksustamine on üks viimaseid ELi poliitikavaldkondi, kus eranditult kõik otsused võetakse vastu ühehäälselt. Viimastel aastatel nii ELis kui ka mujal maailmas esile kerkinud uued probleemid on näidanud, et ühehäälsus toimib maksustamise alal ainult teatava piirini ja pärsib meie võimet kiiresti reageerida. Tänapäeva digitaalse ja üleilmse majanduse tingimustes peab EL suutma oma maksupoliitikat muutuvate vajadustega kiiremini ja tulemuslikumalt kohandama. Praeguste reeglite alusel on Euroopa Parlamendil selles küsimuses ainult nõuandev roll. Kui parlamendil oleks maksundusküsimustes seadusandliku tavamenetluse raames tõeline otsustusõigus, muudaks see otsuste tegemise tõhusamaks. Järkjärguline ja sihipärane üleminek kvalifitseeritud häälteenamusele ja seadusandlikule tavamenetlusele võiks aidata kujundada ELi maksupoliitikat kiiremini ja demokraatlikumalt. ELi toimimise lepingu artikkel 116 annab sellega seoses varuvõimaluse kvalifitseeritud häälteenamuse kasutamiseks. Selle mehhanismi saab käivitada juhul, kui on tõendeid, et liikmesriikide reeglite erinevus põhjustab siseturul konkurentsimoonusi. Olen valmis seda võimalust tulevikus kasutama, kui vajalikud õiguslikud tingimused on täidetud.

7. Mida konkreetset võtaksite ette majandus- ja rahaliidu toimimise parandamiseks? Millised on Teie kavatsused seoses Euroopa töötusedasikindlustuse skeemi loomisega?

Euro on ühisrahana meie ühtsuse sümbol. Viimaste aastate jooksul on tublisti edenenud liikmesriikide ja euroala majanduse tagasiviimine tugeva ja jätkusuutliku majanduskasvu kursile. Majanduskasv siiski aeglustub ja silmapiirile on kerkinud ohud. Selleks et olukorrale poliitiliselt reageerida, on muu hulgas tähtis teha kiireid edusamme majandus- ja rahaliidu lõpuleviimisel. See aitab ka kaotada Euroopa Liidus sotsiaalse ühtekuuluvuse ja majandustulemuste vallas jätkuvalt valitsevad lõhed. Meil tuleb õppida viimaste aastate sündmustest: poolikutest edusammudest ei piisa, sest kuni majandus- ja rahaliit ei ole lõpule viidud, võib see takistada optimaalsete makromajanduslike tulemuste saavutamist. Ulatuslikum reformimine aitaks euroalal tagada tugevama, jätkusuutlikuma ja kaasavama majanduskasvu ning kaitseks seda edukamalt majanduslanguste eest. See rõhutab vajadust

teha majandus- ja rahaliidu süvendamisel edusamme, mis aitaksid üleilmses majanduses tekkinud ohtude taustal sisendada turgu usaldust. Need edusammud on ka olulised selleks, et tugevdada euro rahvusvahelist rolli ja Euroopa positsiooni üleilmses juhtimises. Peame jätkuvalt reformima oma ühist juhtimissüsteemi ja liikmesriikide majandust, rakendades samal ajal ulatuslikku kestliku Euroopa investeerimiskava ja käivitades uue InvestEU programmi. Meil tuleb olla oma ajastu väljakutsete kõrgusel.

Ametisseastuv president von der Leyen on oma poliitilistes suunistes rõhutanud, et majandus- ja rahaliidu süvendamisest saab järgmisel viiel aastal prioriteet. Lühemas perspektiivis tähendab see 2019. aasta euroala tippkohtumisel kokku lepitud sammude konkreetset elluviimist. Nende hulka kuuluvad lähenemise ja konkurentsivõime rahastamisvahend, mille eesmärk on toetada struktuurireforme ja investeringuid euroala liikmesriikides, ning ühtse kriisilahendusfondi ühine kaitsekord.

Pikemas perspektiivis tuleb meil teha ühiseid jõupingutusi, et majandus- ja rahaliitu veelgi süvendada. Üks tähtsamaid prioriteete on liikuda rahandusliidu loomise poole, viies ellu pangandusliidu ja astudes täiendavaid samme kapitaliturgude liidu suunas. Tugev, integreeritud ja vastupidav kapitaliturg on parim lähtepunkt ühisraha leviku laiendamiseks maailmas. Usaldus ühisraha vastu suureneb, kui majandus- ja rahaliidu loomine on lõpule viidud.

Ametisseastuv president on teatanud kavatsusest esitada ettepanek Euroopa töötusedasikindlustuse skeemi loomiseks. Skeem tagaks kõigile ELi kodanikele kindluse töökoha kaotuse korral ja tugevdaks sel teel sotsiaalset ühtekuuluvust. See aitaks liikmesriikidel majandusvapustustest kiiremini üle saada ja hoida ära kahjuliku mõju ülekandumist. Skeemi väljatöötamisel on tähtis võtta arvesse teatavaid majanduslikke ja poliitilisi piiranguid. Selle ülesehitus peaks eelkõige tagama, et i) välistatakse püsivad ülekanded ühest liikmesriigist teise; ii) toetust antakse õigeaegselt ja ainult märkimisväärsete majandusvapustuste korral ning iii) skeem ei vabasta liikmesriike kohustusest järgida usaldusväärset eelarvepoliitikat ja viia ellu struktuurireforme. Tingimusel, et nimetatud piiranguid võetakse arvesse, annab Euroopa töötusedasikindlustuse skeemi loomine olulise panuse majandus- ja rahaliidu struktuuri lõpuleviimisesse.